

L-Eżamijiet Annwali tal-Iskejjel Sekondarji 2014

IT-TIELET SENA IL-MALTI L-ISKEMA TAL-MARKI

Mistoqsija	Tweġiba	Marka	Tagħrif Ieħor	
A.	1.	Żdied l-interess dwar il-problema tal- <i>bullying</i> .	1	
	2.	Uħud mill-istudenti jisfaw vittmi ta' kull tip ta' <i>bullying</i> .	1	
	3.	Tnejn minn: daqqiet ta' ponn/bis-sieq, għid tax-xagħar/swat, imbuttar	2	
	4.	Il- <i>bully</i> jista' jhedded/jaqla' qlajjiet/isir <i>cyberbullying</i> .	1	Aċċetta wkoll: <i>Il-bully</i> jista' jhedded/jgħajjar ukoll lil dawk ta' razza u kultur differenti.
	5.	a) Il-vittmi jistgħu jispiċċaw f'infern ta' tbatija u dwejjaq. b) Il-vittmi u l- <i>bully</i> innifsu jistgħu jibdew jabbużaw ukoll minn droga, serq, alkoħol jew jagħtuha għall-vandalizmu.	2	
	6.	Għandna nibqgħu niġgieldu din il-problema billi nżommu għajnejna miftuħa u nindirizzaw il-problema.	2	
B.(i)	1.	tip	1	
	2.	infern	1	
(ii)	3.	a) b'għajnejna miftuħa b) nindirizzaw	1 1	
(iii)	4.	qegħdin	2	Biex jittieħdu ż-żewġ marki, il-kelma trid tinkiteb b'mod korrett.
(iv)	5.	qieghed	1	
	6.	ipparkjata	1	
	7.	jilqgħu = l-1 forma jistiednek = l-10 forma	1 1	
	8.	ħarreg	1	
	9.	żewġt, tliet	1+1	
	10.	esklamattiva	1	
	11.	(ma) qabditx	1	
	12.	tnejn minn: bit-, fil-, tan-, fir-, bil-	2	
Ċ.		Malti Komunikattiv	10	Ara Skema ta' Marki A.
D.	1.	tweġibiet varji	2	
	2.	(a) Ix-xorti mhux dejjem tgħin. (b) ...taħsad	1 1	

Mistoqsija	Twegiba	Marka	Tagħrif Ieħor
E.	kitba kontinwa	10	Ara Skema ta' Marki A.
F.	(i) 1. moderna	2	
	2. is-similitudni	2	
	3. Hadd ma tah parir	2	
	4. ferħan	2	
	5. fi żmien iż-żgħozija u l-irguliya	2	Aċċetta: fi żmien li beda jikber
	(ii) Varji	2	
	(iii)1. Dawn bdew jibkuh.	1	
	2. Kienet ommu li ħarġet tfittxu.	1	
	3. Dan għamlitu għaliex hadd ma ċempel minn meta dahhlet it-telefown hlief għal darba bi żball.	1	
	(iv) kitba kontinwa	5	Ara Skema ta' Marki A.
	(v) 1. Kien nehħa n-nuċċali u libes il-lenti tal-kuntatt u żebagħ xagħru. Għalhekk ma kinitx tagħrfu.	2	
	2. Il- <i>Miss</i> sabitlu klassi oħra li kienet il-klassi fis-sular ta' fuq nett.	2	
	3. Lil tal-biljetti, ir-raġel qallu l-verità dwar l-età tat-tfal. Hekk kien ta' eżempju tajjeb quddiem it-tfal tiegħu stess.	2	
	4. Qallu biex minflok jehodlu l-pitravi, għandu jehodlu xi haġa ħelwa bħalma hu t-tin.	2	
	5. dwar il-gwerra	2	
Ġ.	Kitba kontinwa b'taħlita ta' aspetti varji skont it-titlu magħżul mill-istudenti. Jistgħu jhaddmu l-aspett argumentattiv jew dak narrattiv imħallat bid-deskrittiv, jew ukoll iħaddmu l-aspett tad-djalogu.	20	Ara Skema ta' Marki B.

SKEMA TA' MARKI A

Skema ta' marki għal proża mtawla eż. Letteratura ¹ , Proġett, Malti Komunikattiv eċċ. ²		
Marka ³	Forma u Kontenut ⁴	Ortografija ⁵
3	2	1
5	3	2
6	4	2
7	4	3
8	5	3
9	6	3
10	7	3
12	8	4
15	9	6
20	12	8
25	15	10

- ¹ Fit-twegiba tal-letteratura l-eżaminatur għandu jara li l-istudenti jagħtu kemm tagħrif kif ukoll analiżi.
- ² Il-komponent/l-esej mhuwiex imdaħħal f'din l-iskema. Għall-komponent ara l-iskema ta' marki maħduma għal dan il-għan.
- ³ Fejn il-marka tal-eżami tkun skont kif tidher f'din il-kolonna, din tinqasam skont il-marki li hemm fiż-żewġ kolonni l-oħra, jiġifieri dwar (i) il-forma u l-kontenut u (ii) l-ortografija.
- ⁴ B'Forma u Kontenut hawnhekk nifhmu ideat, tagħrif, preżentazzjoni, stil u strutturi ta' sentenzi. Huwa importanti ħafna li meta naraw ix-xogħlijiet tal-istudenti niflu sewwa dak li jkunu qegħdin jippruvaw jesprimu l-istudenti u nagħtuh il-valur li jisthoqqlu. Fejn tidhol l-istruttura ta' sentenzi għandna nagħmlu l-almu tagħna kollu biex naraw li l-istudenti ma jwaqqfux il-ħsieb tagħhom sempliciment fuq il-kelma iżolata u jinsew is-sentenza/il-paragrafu. Hawn irridu nżommu f'moħħna l-importanza tar-relazzjonijiet lessikali (klien), sintattiċi (sentenzi) u semantiċi (tifsiriet) f'lingwa li tintuza ħafna bhala mezz ta' komunikazzjoni fit-taħdit.
- ⁵ B'ortografija hawnhekk nifhmu żbalji fil-mod kif wiehed jispelli l-klien għal rashom u fis-sentenzi. Irridu nżommu f'moħħna li minħabba li l-iżbalji tal-ortografija fil-Malti huma komuni ħafna, irridu naraw li ssir enfasi kbira fuqha fl-eżercizzji/tahriġ/xogħlijiet li jinkludu l-kitba fihom.

Kriterji għall-assessjar ta' kitba kontinwa: *il-Komponent*

Qiegħed il-kitba f'waħda mill-kategoriji fuq ix-xellug tal-iskema billi tagħtiha marka ġenerali skont l-ewwel impressjoni li tħalli fuqek. *Dawk il-kitbiet li jkunu **barra s-suġġett** għandhom jibdeu jingħataw marki minn 10 minflok minn 20 u mbagħad jiġu addottati l-kriterji normali.*

Għaddi biex taġġusta l-marka billi żżid jew tnaqqas il-marki skont il-kategorija li fiha jkun il-komponent/kitba kreattiva skont il-valuri li l-kitba jkun haqqha fuq il-kriterji li jidhru fuq ix-xellug tal-iskema.

	Kategorija	Kriterji	Deskrizzjoni	Medda tal-Marki			
				Naqqas u żid skont il-livell tal-kitba f' dawn il-valuri			
				ideat dwar is-suġġett u kreattività	Stil u struttura (punteggjatura, paragrafi, eċċ.)	Grammatika, sintassi u Malti idjomatiku	Ortografija
a	Tajba ħafna Marki: 20-16	Eċċellenti Tajba ħafna (b'xi difetti żgħar)	Struttura tas-sentenza tajba u għażla u medda ta' vokabularju varjati. Din tkun bla żbalji. Il-kandidati juru ħila fil-komunikazzjoni.	5 marki	4 marki	4 marki	7 marki
b	Tajba Marki: 15-10	Livell tajjeb Mhux hażin	Kompetenza fl-użu tal-aspett komunikattiv. Għalkemm ikun hemm xi żbalji, ma jkunux ta' spiss.				
ċ	Dgħajfa Marki: 9-0	Livell baxx Livell baxx ħafna	Din tkun dgħajfa fil-komunikazzjoni u jkun fiha ħafna żbalji kbar.				